

Sprawdź, czy arkusz testowy jest dopasowany do Twojej kategorii wiekowej i czy jest obustronnie zadrukowany. Do każdego pytania podane są 4 odpowiedzi: A, B, C, D. Jeżeli wśród nich jedna jest poprawna, zaznacz ją na karcie odpowiedzi, jeżeli tak nie jest, zaznacz na karcie odpowiedź E. Otrzymujesz od nas 30 punktów – tyle ile jest pytań. Za odpowiedź błędną otrzymujesz punkty ujemne równe $\frac{1}{4}$ liczby punktów przewidzianych dla danego pytania.

KORNEL MAKUSZYŃSKI „O dwóch takich, co ukradli księżyc” fragment

Uczyć nie chcieli się jednakże za żadną cenę, wciąż podczas nauki myśląc o tym tylko, co by gdzie można zdobyć do jedzenia. Dziwnym wzrokiem patrzyli ustawicznie na jednego ze szkolnych kolegów, syna organisty. Chłopiec ten był jedynym tłustym stworzeniem w całym miasteczku, toteż Jacek i Placek patrzyli na niego łakomie, bardzo z tego niezadowoleni, że w Zapiecku nie ma zwyczaju zjadania tłustych chłopców. Syn organisty przeczuwał zapewne, o czym to oni myślą, bo chudł z wielkiego strachu. Zamiast niego zjedli natomiast krede, gąbkę i wypili atrament z wielkiego kałamarna nauczyciela. Chociaż pożarli przedmioty służące do szerzenia mądrości, nie stali się przez to mądrzejsi. Przez cztery lata uczęszczania do szkoły, mimo ciężkich wysiłków mądrego nauczyciela, nauczyli się odmawiać Ojczy nasz, ale w ten sposób, że Jacek umiał od "Ojczy nasz..." do "...jako w niebie, tak i na ziemi", a Placek od: "Chleba naszego..." aż do "...naszym winowajcom", za to jednak, kiedy się modlił o chleb powszedni, to tak krzyczał, jakby tysiąc lat nic w ustach nie miał i jakby się bardzo obawiał, że Pan Bóg go inaczej nie usłyszy.

Gorzej jeszcze było z rachunkami, gdyż po długich mozolach Jacek nauczył się liczyć do pięciu, i to na palcach lewej ręki, a Placek od pięciu do dziesięciu na palcach prawej. To jednak było dziwne, że mimo tak znikomych wiadomości rachunkowych obaj doskonale doliczyli do czternastu, kiedy cztery drzewa w Zapiecku urodziły czternaście jabłek, pożartych przez nich z pestkami i ogonkami, zanim dojrzały.

Wiele trudu i męki przez cztery lata zużył cierpliwy nauczyciel, aby ich nauczyć sztuki pisania i czytania. Próbował tego na wszystkie sposoby i tego tylko dokonał, że Jacek nauczył się abecadła od a do l, a Placek od ł aż do końca. Straszne z tego wychodziły rzeczy, bo Jacek umiał napisać całe swoje imię, wszystkie bowiem litery, z których się składa to wesołe imię, znajdują się na początku abecadła, Placek natomiast był mniej szczęśliwy, gdyż ze swego imienia znał tylko pierwszą literę P, reszta zaś znajdowała się po stronie jego brata. Toteż kiedy się chciał podpisać, wtedy jeszcze śmieszniejsze imię Placek, wyobrażone przez jedną tylko literę, wyglądało tak, jakby z placka został rodzynek, a ciasto gdzieś znikło.

Żadnego nie było sposobu, aby rozszerzyć ich wykształcenie. Nauczyciel załamywał ręce z rozpaczy, która była tym większa, że Jacek pisał prawą ręką, a Placek lewą i na to też rady nie można było znaleźć. Byli oni z tego powodu pośmiewiskiem całej szkoły, bo inni chłopcy umieli doskonale wszystkie litery i znali rachunki, a jeden to był tak mądry, że liczył do stu, a potem na odwrót, co było wielką i niezwykłą sztuką. Jacek i Placek nie mieli jednak żadnej ambicji i nie wstydzili się tego, że ich powszechnie uważano za bęcwałów.

Nie to było jednak wielkim ich nieszczęściem; to było największym, że byli to chłopcy źli i bez serca. Nigdy nikomu nie pomogli, a każdemu dokuczili, nigdy żadnemu towarzyszowi szkolnemu nie powiedzieli dobrego słowa, lecz z każdym szukali zwady i powodu do bójki. Nie wiedzieli o tym, że nie ma w szkole większej hańby nad tę, jeśli się jest złym i nieuczynnym kolegą.

Nadszedł wreszcie nieszczęsny taki dzień, że mądry nauczyciel pomylił się i kiedy zamiast zawołanego Jacka stanął przed tablicą Placek, nie poznał się na tym, co się po raz pierwszy zdarzyło i co te urwipołcie od razu spostrzegły. (...) Od tej chwili powstało wielkie zamieszanie i nauczyciel bardzo posmutniał, widząc, że chłopcy wciąż go oszukują. I choć mu ich było bardzo żal, odprowadził ich do domu i powiedział, aby już nigdy nie powracali do szkoły.

Radość ich była ogromna. Większa jeszcze była radość tłustego syna organisty, który odetchnął i zaczął znowu bardzo szybko nabierać ciała.

Pytania za 3 punkty

1. Powyższy tekst opowiada o:

- A) życiu w miasteczku
B) nauce bohaterów w szkole
C) historii szkoły w Zapiecku
D) wyglądzie szkoły

2. Narrator w tym tekście:

- A) popiera działania bohaterów
B) podziwia bohaterów
C) usprawiedliwia bohaterów
D) ma krytyczny stosunek do postawy bohaterów

3. Jacka i Placka charakteryzuje:

- A) sumienność
B) ambicja
C) niechęć do nauki
D) szacunek do innych

4. Z tekstu wynika, że Jacek i Placek:

- A) byli typowymi dziećmi
- B) zachowywali się odmiennie od innych uczniów
- C) imponowali innym
- D) byli lubiani

5. W swoich umiejętnościach i wiedzy bracia:

- A) uzupełniają się
- B) przewyższają innych
- C) dostosowują się do wymagań
- D) wyrastają ponad przeciętność

6. Syn organisty:

- A) cieszył się z towarzystwa braci
- B) starał się dorównać braciom
- C) był chorowity
- D) bał się Jacka i Placka

7. Jacek umiał się podpisać dlatego, że:

- A) znał wszystkie litery
- B) był bystry
- C) uczył się szybko
- D) w jego imieniu były wszystkie litery, które znał

8. Nauczyciela w jego pracy nad edukacją braci charakteryzowała:

- A) cierpliwość
- B) porywczość
- C) zniecierpliwienie
- D) łatwowierność

9. Do czternastu bohaterowie nauczyli się liczyć, gdyż:

- A) tyle ich nauczono w szkole
- B) zjedli czternaście jabłek z drzewa
- C) było czternastu uczniów
- D) nauczyciel tyle wymagał

10. W relacjach z innymi uczniami Jacek i Placek:

- A) nie byli dobrymi kolegami
- B) zachowywali się dobrze
- C) byli tolerancyjni
- D) byli *duszą towarzystwa*

Pytania za 4 punkty

11. Zdanie „*byli to chłopcy źli i bez serca*”:

- A) jest oceną wyrażoną wprost
- B) jest oceną krzywdzącą
- C) nie zawiera oceny
- D) nie odpowiada prawdzie

12. Powodem usunięcia Jacka i Placka ze szkoły:

- A) było to, że oszukiwali oni nauczyciela
- B) był ich spryt
- C) była krzywdząca opinia na ich temat
- D) było zwykłe nieporozumienie

13. Postępowanie bohaterów:

- A) wywołało wściekłość nauczyciela
- B) rozbawiło nauczyciela
- C) przeszło bez echa
- D) wywoływało smutek nauczyciela

14. Odejście Jacka i Placka ze szkoły zostało przyjęte:

- A) z radością i ulgą
- B) z obojętnością
- C) ze smutkiem
- D) z poczuciem krzywdy

15. Ocenę bohaterów wyrażają słowa:

- A) *ciężkich wysiłków*
- B) *urwipolcie, bęcwałów*
- C) *nauczyć sztuki pisania i czytania*
- D) *rozszerzyć ich wykształcenie*

16. W zdaniu **Uczyć nie chcieli się jednakże za żadną cenę**:

- A) jest czasownik w formie bezokolicznika
- B) jest czasownik w formie czasu teraźniejszego
- C) jest tylko jeden czasownik
- D) nie ma rzeczownika

17. Wyraz **żadną**:

- A) należy do nieodmiennej części mowy
- B) jest przysłówkiem
- C) jest przymiotnikiem
- D) jest jednosylabowy

18. W zdaniu **Uczyć nie chcieli się jednakże za żadną cenę**:

- A) nie ma podmiotu
- B) podmiotem jest rzeczownik
- C) podmiotem jest wyraz *cena*
- D) występuje podmiot domyślny

19. Podkreślony wyraz w zdaniu ***Chłopiec ten był jedynym tłustym stworzeniem w całym miasteczku:***
A) nie jest podmiotem B) jest podmiotem gramatycznym C) jest podmiotem logicznym D) ma formę biernika
20. Wyraz ***całym*** w powyższym zdaniu pełni funkcję:
A) inną niż wyraz *tłustym* B) dopełnienia C) przydawki D) okolicznika

Pytania za 5 punktów

21. Zdanie z pytania 19. jest:
A) zdaniem pojedynczym rozwiniętym B) zdaniem złożonym współrzędnie
C) równoważnikiem zdania D) zdaniem złożonym podrzędnie
22. Wyraz ***ten***:
A) jest rzeczownikiem B) jest rzeczownikiem w formie mianownika
C) nie jest rzeczownikiem D) jest przymiotnikiem
23. Wyrazy ***syn*** i ***organisty***:
A) należą do tej samej części mowy B) są w tym samym przypadku
C) są w tej samej osobie D) należą do różnych części mowy
24. W zdaniu ***Zamiast niego zjedli natomiast krede:***
A) są wyrazy należące do nieodmiennych części mowy B) wszystkie wyrazy odmieniają się
C) nieodmienne są wyrazy *zjedli* i *krede* D) są dwa rzeczowniki
25. W powyższym zdaniu:
A) wszystkie wyrazy są dwusylabowe B) jest czasownik w formie bezokolicznika
C) nie ma wyrazu trzysylabowego D) są cztery wyrazy dwusylabowe
26. Wyraz ***wykształcenie*** jest:
A) rzeczownikiem B) czasownikiem
C) przymiotnikiem D) czasownikiem w formie bezokolicznika
27. Zdanie „***odprowadził ich do domu i powiedział***” jest:
A) zdaniem pojedynczym B) zdaniem złożonym podrzędnie
C) zdaniem złożonym współrzędnie D) równoważnikiem zdania
28. Podkreślone wyrazy w zdaniu „***odprowadził ich do domu***”:
A) tworzą podmiot B) są dopełnieniem
C) są okolicznikiem miejsca D) są przydawką
29. Podmiotem w zdaniu „***chłopcy wciąż go oszukują***”:
A) jest wyraz *chłopcy* B) jest wyraz *go*
C) nie jest rzeczownik D) jest podmiot domyślny
30. Wyraz ***największym***:
A) jest przysłówkiem B) jest przysłówkiem w stopniu równym
C) jest przymiotnikiem D) jest przymiotnikiem w stopniu wyższym